

Łódź, 11 grudnia 2015 r.

Sz. P. Krzysztof Jurgiel
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w pierwszych tygodniach po objęciu przez Pana funkcji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – tak ważnej dla rolników, producentów żywności i konsumentów, pozwalamy sobie przekazać Panu uwagi do obecnych działań i przepisów prawnych dotyczących rolnictwa ekologicznego oraz propozycje rozwiązań. Mamy nadzieję, że dzięki Pana przychylności możliwe będzie rozwiązanie najważniejszych problemów rolnictwa ekologicznego w porozumieniu z przedstawicielami organizacji społecznych i konsumenckich, rolników, producentów i naukowców. Poniżej wymieniamy niektóre z nich.

W dziedzinie badań naukowych rekomendujemy:

1. Poprawę systemu przydzielania grantów badawczych. Obecnie zasady ich przyznawania nie są jasne, nie są też publicznie dostępne kryteria ich wyboru. Powinny być preferowane projekty 2-3-letnie, które umożliwiają prawidłowe wykonanie oraz podniesienie wartości naukowej tych projektów. Rekomendujemy przygotowanie i opublikowanie kryteriów oceny projektów i powołanie niezależnej komisji oceniającej wnioski projektowe. Komisja powinna być złożona z przedstawicieli różnych środowisk naukowych oraz reprezentantów otoczenia gospodarczego. Prosimy, by projekty były oceniane przez dwóch recenzentów, tak jak to ma miejsce w standardowej ocenie naukowych wniosków projektowych. Decyzje powinny być przesyłane do placówek naukowych najpóźniej do końca kwietnia, w terminie umożliwiającym rzetelne przeprowadzenie badań w okresie wegetacji roślin.
2. Uwzględnienie w składzie Rady Rolnictwa Ekologicznego obecności wiodących naukowców prowadzących od wielu lat badania w dziedzinie rolnictwa ekologicznego od wielu lat.

W dziedzinie promocji i wsparcia produkcji:

3. Wsparcie promocji żywności ekologicznej w Polsce. Rekomendujemy ogłoszenie konkursu na promocję żywności ekologicznej dla organizacji producentów i jednostek naukowych. Konkurs ten powinien być ogłoszony na 6 miesięcy przed terminem rozstrzygnięcia. Niezależna komisja powinna ocenić propozycje projektów, wybierając np. dwa najlepsze projekty pod kątem promocji szerokiego asortymentu produktów ekologicznych.

4. Opracowanie programu wsparcia dla przedsiębiorców zainteresowanych rozpoczęciem produkcji w branży ekologicznej, np. pasz. W Polsce nie ma ani jednej wytwórni pasz ekologicznych. W ramach tego działania rekomendujemy rozważenie obniżenia podatku dla producentów pasz ekologicznych i pasz bez GMO, by wspierać produkcję opartą na rodzimych źródłach białka.

5. Zmianę Programu Działania dla Rolnictwa Ekologicznego na lata 2014-2020. Program ten jest obciążony wieloma błędami, nie zawiera propozycji rozwiązań najważniejszych problemów rolnictwa ekologicznego: brak dostępności ekologicznych nasion, brak informacji o dostępności zwierząt ekologicznych, brak dostępności środków ochrony roślin dla rolnictwa ekologicznego. Optymalizacja Programu Działania dla Rolnictwa Ekologicznego na lata 2014-2020 powinna być oparta na konsultacjach ze specjalistami pracującymi w branży rolnictwa ekologicznego od wielu lat, zarówno naukowcami, jak i praktykami.

6. Wprowadzenie przepisów prawnych, które umożliwią producentom znakowanie produktów wolnych od GMO, tj. produktów wytworzonych w całym łańcuchu produkcji bez zastosowania składników lub substancji pomocniczych w postaci roślin, zwierząt, pasz, enzymów oraz innych, które są GMO lub GMM. Takie systemy znakowania oparte na przepisach krajowych wprowadzono m.in. w Niemczech, Austrii i we Francji. Polscy producenci również chcieliby mieć możliwość takiego znakowania, by zapewnić konsumentom pełną informację o sposobie produkcji żywności.

W dziedzinie Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich rekomendujemy:

7. Konieczność umożliwienia rolnikom, którzy rozpoczęli 5-letni program w 2013 r. przejścia na nowy PROW 2014-2020. Rolnicy, którzy rozpoczęli 5-letni program w 2013 r. nie otrzymują dotacji do upraw sadowniczych, mimo że mają dobrą produkcję. Należy im umożliwić otrzymywanie dotacji do ekologicznych upraw sadowniczych.

8. Zracjonalizowanie systemu płatności dla rolników ekologicznych, po to by wspierać produkcję przeznaczoną na rynek, a jednocześnie chronić rolników przed skutkami zdarzeń losowych.

9. Uproszczenie systemu dotacji dla rolników ekologicznych. Pozwoli to uniezależnić dotację od plonu w przypadku niepowodzenia uprawy. Rolnicy w przypadku braku certyfikatu w danym roku z powodu np. przemarznięcia zawiązków porzeczek nie otrzymują płatności i mają windykacje płatności przez ARiMR za dwa lata wstecz.

W dziedzinie przepisów prawnych rekomendujemy:

10. Konieczność wypracowania stanowiska wraz z organizacjami rolniczymi na temat nowego projektu rozporządzenia Rady (WE) w sprawie produkcji ekologicznej. Dotychczas prezentowane stanowiska na posiedzeniach Rady w Brukseli nie były konsultowane z organizacjami producentów i często nie były w interesie polskich rolników i producentów żywności ekologicznej. Planowane przez Komisję Europejską duże zmiany w przepisach unijnych dotyczących rolnictwa ekologicznego mogą spowodować poważne utrudnienia dla polskich rolników i producentów ekologicznych.

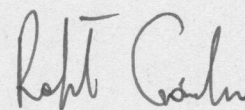
11. Konieczność zmiany przepisów dotyczących przetwórstwa i sprzedaży bezpośredniej w taki sposób, by ułatwić przetwarzanie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego w gospodarstwach rolnych.

12. Zmianę systemu kontroli, tworząc skonsolidowaną inspekcję żywności, aby zapewnić skuteczny nadzór nad produkcją żywności, a jednocześnie zmniejszyć obciążenie producentów licznymi kontrolami przez różne inspekcje.

Deklarujemy gotowość do współpracy i konsultacji zmian w przepisach i dokumentach dotyczących rozwijania w Polsce produkcji żywności i pasz wolnych od GMO oraz wprowadzenia systemu ich znakowania. Prosimy Pana Ministra o spotkanie, na którym przedstawimy nasze argumenty i wspólnie przedyskutujemy proponowane rozwiązania.

Z uprzejmym szacunkiem,

Rafał Górski

Prezes Zarządu

Instytutu Spraw Obywatelskich

Fundacja
Instytut Spraw Obywatelskich

Rafał Górski
Prezes Zarządu